

**VAGINIT KASALLIGINI ERTA ANIQLASH VA DAVOLASH CHORA
TADBIRLARI****Shirinova Zuhra Tayirovna**

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti

Email - Zuhrashirinova5@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada vaginit tarixi ko'rib chiqiladi va ularning tarqalishining oldini olish haqida ma'lumot beriladi. Tadqiqotda kasallikning epidemiologik xususiyatlari, tarqalish omillari va diagnostika usullari tahlil qilindi. Asosiy e'tibor kasalliklarning oldini olish bo'yicha samarali chora-tadbirlar, jumladan, emlash, sanitariya-gigiyena va aholi o'rtasida tushuntirish ishlarini olib borishga qaratilmoqda. Ushbu maqolada vaginitning oldini olish strategiyalari tasvirlangan.

Kalit so'zlar: vaginit, epidemiologiya, profilaktika, diagnostika, spermitsid, labiya.

Vulvovaginit deb ham ataladigan **vaginit**, qin va vulvaning yallig'lanishi. Alomatlar orasida qichishish, yonish, og'riq, oqindi va yomon hid bo'lishi mumkin. Vaginitning ayrim turlari homiladorlik davrida asoratlarni keltirib chiqarishi mumkin.

Uchta asosiy sabab - bu infeksiyalar, xususan bakterial vaginoz, vaginal xamirturush infeksiyasi va trichomoniasis. Boshqa sabablar orasida spermitsidlar yoki sovun kabi moddalarga allergiya yoki emizish paytida yoki menopauzadan keyin estrogen darajasining pastligi sabab bo'ladi. Bir vaqtning o'zida bir nechta sabablar mavjud bo'lishi mumkin. Umumiy sabablar yoshga qarab farq qiladi. Balog'atga etmagan qizlar ko'pincha estrogenning kam miqdori va kichik labiya rivojlanmaganligi sababli vulvovaginit rivojlanishi xavfi ostida.

Tashxis odatda tekshirishni, pH ni o'lchashni va oqindini ekishni o'z ichiga oladi. Bachadon bo'yni yallig'lanishi, tos a'zolarining yallig'lanish kasalliklari, saraton, begona jismlar va teri kasalliklari kabi simptomlarning boshqa sabablarini istisno qilish kerak.

Davolash asosiy sababga bog'liq. Infeksiyalarni davolash kerak. Sitz vannalari simptomlar bilan yordam berishi mumkin. Sovun va spreylar kabi ayol gigienasi vositalaridan foydalanmaslik kerak. Ayollarning taxminan uchdan bir qismi ma'lum bir vaqtda vaginitga ega. Ko'pincha reproduktiv yoshdagi ayollar ta'sir qiladi.

Belgilari va belgilari

Qo'shimcha ma'lumot: Vaginal kasallik va vestibulyar adenit

Ayolda vaginal tirnash xususiyati , qichishish yoki yonish bo'lishi mumkin yoki yashil yoki sariq ko'rinishi mumkin bo'lgan yomon hidli yoki g'ayritabiiy oqimni sezishi mumkin.

Quyidagi belgilar yoki alomatlar infeksiyaning mavjudligini ko'rsatishi mumkin:

- Jinsiy hududning tirnash xususiyati yoki qichishi
- katta labiya , kichik labiya yoki perineal hududning yallig'lanishi (tirnash xususiyati, qizarish va qo'shimcha immunitet hujayralari mavjudligi sababli shishish)
- vaginal oqindi
- yomon qin hidi
- jinsiy aloqada og'riq / tirnash xususiyati

Murakkabliklar

Davolanmagan vaginal infeksiyalar, ayniqsa homilador ayol uchun keyingi asoratlarga olib kelishi mumkin. Bakterial vaginoz uchun bularga "erta tug'ilish, tug'ruqdan keyingi infeksiyalar, klinik va subklinik tos a'zolarining yallig'lanish kasalliklari , [shuningdek] jarrohlikdan keyingi asoratlar (abort, histerektomiya, sezaryen so'ng), OIV infeksiyasiga nisbatan zaiflikning kuchayishi va, ehtimol, bepustlik". Tadqiqotlar, shuningdek, trichomoniasis bilan OIVni yuqtirish ehtimolini oshiradi; nazariyalarga ko'ra, "vaginit infeksiya joyidagi immunitet hujayralari sonini ko'paytiradi va OIV keyin bu immunitet hujayralarini yuqtiradi". Boshqa nazariyalarga ko'ra, trichomoniasis OIV jinsiy a'zolarining to'kilishi miqdorini oshiradi va shu bilan jinsiy sheriklarga yuqish xavfini oshiradi. Trichomoniasis infeksiyasi va OIV jinsiy a'zolarining to'kilishi o'rtasidagi aniq bog'liqlik doimiy ravishda ko'rsatilmagan bo'lsa-da, "Televideniya bilan davolash OIV jinsiy a'zolarining to'kilishini kamaytirishi haqida yaxshi dalillar mavjud. Adabiyotda beshta tadqiqot haqida xabar berilgan va ulardan to'rttasida OIV jinsiy a'zolarining to'kilishi kamayganligi aniqlangan. Televizor bilan davolanishdan keyin."

Bundan tashqari, kundalik noqulayliklarga olib keladigan asoratlar mavjud, masalan:

- doimiy noqulaylik
- yuzaki teri infeksiyasi (tirnalgandan)
- qo'zg'atuvchi holatning asoratlari (masalan, gonoreya va kandida infeksiyasi)

Sabablari

Infeksiya Vaginit ko'pincha infeksiya yoki sog'lom vaginal floraning buzilishi natijasida yuzaga keladi . Qin florasida odatda simptomlarni keltirib chiqarmaydigan va asosan Lactobacillus turlari ustunlik qiladigan organizmlardan iborat .^[13] Oddiy floraning buzilishi vaginal xamirturush infeksiyasini keltirib chiqarishi mumkin.

Vaginal xamirturush infeksiyasi har qanday yoshdagi ayollarga ta'sir qilishi mumkin va juda keng tarqalgan. *Candida albicans* xamirturushi vaginitning eng keng tarqalgan sababidir. Vaginal yallig'lanishning o'ziga xos shakllari quyidagi turlarni o'z ichiga oladi:

Reproduktiv yoshdagi ayollarda yuqumli vaginit barcha holatlarning 90% ni tashkil qiladi:

- Kandidoz : *Candida albicans* , *Candida tropicalis* , *Candida krusei* ko'payishi natijasida kelib chiqqan vaginit
- Bakterial vaginoz : *Gardnerella* (bakteriya) ko'payishi natijasida kelib chiqqan vaginit
- Aerob vaginit

Boshqa kamroq tarqalgan infeksiyalar gonoreya , xlamidiya , mikoplazma , herpes , Campylobacter , noto'g'ri gigiena va ba'zi parazitlar , xususan Trichomonas vaginalis sabab bo'ladi . ^[16] Amebik vaginitning kamdan-kam holatlari , birinchi navbatda, tropik, rivojlanayotgan mamlakatlarda qayd etilgan. Qandli diabet bilan og'rikan ayollarda yuqumli vaginit bo'lmagan ayollarga qaraganda tez-tez rivojlanadi.

Bundan tashqari, pH muvozanatining o'zgarishi yoki vaginaga begona bakteriyalarning kiritilishi yuqumli vaginitga olib kelishi mumkin. INFEKTSION rivojlanishiga hissa qo'shishi da'vo qilingan jismoniy omillarga quyidagilar kiradi: qattiq kiyim tufayli doimiy nam vulva, xushbo'y tamponlar, antibiotiklar, tug'ilishni nazorat qilish tabletkalari orqali vagina bilan aloqa qiladigan kimyoviy moddalar yoki tozalangan shakar va xamirturushli parhez .

Gormonal

Gormonal vaginit odatda postmenopozal ayollarda uchraydigan atrofik vaginitni o'z ichiga oladi .

Allergiya / tirnash xususiyati

Tirnash xususiyati beruvchi vaginit allergiya yoki vaginal spreylar, dushlar, spermitsidlar, sovunlar, yuvish vositalari yoki yumshatuvchi vositalarga reaksiyalar natijasida yuzaga kelishi mumkin . Bunga issiq vannalar, ishqalanish, to'qimalar, tamponlar yoki topikal dorilar sabab bo'lishi mumkin .

Chet jisimli vaginit (ko'pincha begona jismlar saqlanib qolgan tamponlar yoki prezervativlar) vaginal juda yomon hidli oqindilarni keltirib chiqarishi mumkin. Davolash olib tashlashdan iborat bo'lib, buning uchun halqa forsepslari foydali bo'lishi mumkin. Qo'shimcha davolash odatda kerak emas.

Diagnostika

Tashxis odatda ayol belgilariga asoslanib shubhalanadi. Tashxis mikroskopiya (asosan vaginal ho'l o'rnatish orqali) va sinchkovlik bilan anamnez va fizik tekshiruvdan so'ng oqindi madaniyati bilan qo'yiladi . Chiqarishning rangi, mustahkamligi, kislotaligi va boshqa xususiyatlari sababchi agentni bashorat qilishi mumkin. Agentni aniqlash ayniqsa muhimdir, chunki ayollarda bir nechta infektsiya bo'lishi mumkin yoki infektsiyani davolash uchun turli xil davolash jarayonlarini talab qiladigan boshqa infektsiyaning alomatlari bo'lishi mumkin. Misol uchun, ayollar ko'pincha xamirturush infektsiyalari uchun o'z-o'zidan tashxis qo'yishadi, ammo 89% noto'g'ri tashxis tufayli vaginal infektsiyalarni o'z-o'zidan tashxislash juda tavsiya etilmaydi.

Desquamative yallig'lanishli vaginit (DIV) deb ataladigan vaginitning yana bir turi ham mavjud. Ushbu turning sabablari hali ham yaxshi tushunilmagan. DIV aerobik vaginitning og'ir shakllariga to'g'ri keladi . Ayollarning 5-10 foizi aerobik vaginitdan aziyat chekadi.

Kasalliklarning xalqaro statistik tasnifi va ular bilan bog'liq sog'liq muammolari vaginitning bir nechta sabablari uchun kodlari:

Vaziyat	Tavsif	pH
<u>Candida vaginiti</u> (<u>B37.3</u>)	Odatda xamirturush infektsiyasi deb ataladigan <u>kandidoz qo'ziqorin infektsiyasi</u> bo'lib , odatda suvli, oq, tvorogga o'xshash vaginal oqindilarni keltirib chiqaradi. Oqim vagina va uning atrofidagi terini bezovta qiladi.	past (4,0–4,5)
<u>Atrofik vaginit</u> ^{[24][25]} (<u>N95.2</u>)	Odatda hidsiz, quruq vagina va og'riqli jinsiy aloqa bilan kam miqdorda vaginal oqindi keltirib chiqaradi. Ushbu alomatlar, odatda, <u>menopoz</u> paytida va undan keyin sodir bo'lgan gormonlar kamayishi bilan bog'liq . Hozirgi atama - menopauzaning genitouriya sindromi.	ishqoriy
<u>Bakterial vaginit</u> (<u>B96.3</u>).	<u>Gardnerella</u> odatda baliqqa o'xshash hid bilan oqishni keltirib chiqaradi. Bu qichishish va tirnash xususiyati bilan bog'liq, lekin jinsiy aloqa paytida og'riq emas.	ko'tarilgan

Trichomonas vaginalis (A59.0)

Baliqqa o'xshash hidli ko'p miqdorda oqindi, siyish paytida og'riq, og'riqli jinsiy aloqa va tashqi jinsiy a'zolarining yallig'lanishiga olib (5,0–6,0) kelishi mumkin.

Aerobik vaginit

Yonish, qichishish va disparuniya. Yomon hidsiz sarg'ish oqindi. Semptomlar bir necha yil davom etishi mumkin. Vaziyat asemptomatik ham bo'lishi mumkin. Qizil Oshgan rangli vaginal shilliq qavat, ba'zida eroziya yoki yaralar va ko'p miqdorda sarg'ish oqindi.

Oldini olish

Vaginitning eng keng tarqalgan turi bo'lgan kandidozning oldini olish yumshoq paxta ichki kiyimlarini ishlatishni o'z ichiga oladi. Vaginal hududni suv bilan yuvish kerak. Xushbo'y sovun, dush jeli va vaginal deodorantlardan voz kechish kerak. Douching tavsiya etilmaydi. Amaliyot vaginada xamirturushning normal muvozanatini buzadi va yaxshilikdan ko'ra ko'proq zarar keltiradi.

Bakterial vaginozning oldini olish sog'lom ovqatlanish va xulq-atvorni, shuningdek stressni minimallashtirishni o'z ichiga oladi, chunki bu omillar vaginaning pH muvozanatiga ta'sir qilishi mumkin.

Trichomoniasisning oldini olish boshqa odamlarning ho'l sochiqlari va issiq vannalaridan, shuningdek, prezervativdan foydalanish kabi xavfsiz jinsiy aloqa usullaridan saqlanishdan iborat.

Ba'zi ayollar yogurt, tuzlangan karam va kimchi kabi jonli madaniyatli oziq-ovqatlarda yoki probiyotik qo'shimchalarda kandidozning oldini olish yoki antibiotik bilan davolashdan keyin bakterial vaginit rivojlanish ehtimolini kamaytirish uchun yaxshi bakteriyalarni iste'mol qiladilar. Jonli yogurt iste'mol qilish yoki probiyotik qo'shimchalarni qabul qilish kandidozning oldini olishini ko'rsatadigan ishonchli dalillar yo'q.

Tadqiqotlar bakterial vaginozni davolashda standartlashtirilgan og'iz yoki vaginal probiyotiklarni qo'llash uchun mumkin bo'lgan klinik rolni taklif qildi, yoki ^{ga} qo'shimcha ravishda yoki tipik antibiotik rejimlari o'rniga . Biroq, so'nggi maqolalar boshqa vositalar bilan solishtirganda takrorlanishning oldini olishda ularning samaradorligini shubha ostiga qo'yadi yoki bakterial vaginozni davolash uchun probiyotiklarni tavsiya etish yoki unga qarshi etarli dalillar yo'q degan xulosaga keladi.

Davolash

INFEKTSION sababi tegishli davolanishni belgilaydi. Bu og'iz yoki topikal antibiotiklar va / yoki antifungal kremlar, antibakterial kremlar yoki shunga o'xshash dorilarni o'z ichiga olishi mumkin. Bir oz tirnash xususiyati yo'qotish uchun kortizon o'z ichiga olgan krem ham ishlatilishi mumkin. Agar allergik reaksiya bo'lsa, antigistamin ham buyurilishi mumkin. Past darajadagi estrogen (postmenopozal) tufayli tirnash xususiyati va yallig'lanishi bo'lgan ayollar uchun topikal estrogen kremi buyurilishi mumkin.

Quyidagilar trichomoniasis, bakterial vaginoz va xamirturush infeksiyalari uchun tipik davolash usullari:

- Trichomoniasis: metronidazol yoki tinidazol bilan og'iz orqali davolash. "Jinsiy sherik(lar)ni bir vaqtning o'zida davolash kerak. Bemorlarga kamida 1 hafta davomida va ular va ularning sheriklari (lar)i davolanish va kuzatuvni tugatmaguncha jinsiy aloqadan qochish tavsiya qilinishi kerak."
- Bakterial vaginoz: Eng ko'p ishlatiladigan antibiotiklar tabletka va jel shaklida mavjud bo'lgan metronidazol va tabletka va krem shaklida mavjud klindamitsindir.
- Xamirturush infeksiyalari: mahalliy azol, ovula va krem shaklida. Barcha agentlar bir xil darajada samarali ko'rinadi. Reçetesiz shaklda mavjud bo'lgan bu qo'ziqorinlarga qarshi dorilar odatda xamirturush infeksiyalarini davolash uchun ishlatiladi. Davolash bir, uch yoki etti kungacha davom etishi mumkin.

Aerobik vaginit

Asosiy maqola: Aerobik vaginit

Davolash yallig'lanishni kamaytirish uchun topikal steroidlarni o'z ichiga olishi mumkin. Aerob bakteriyalar ulushini kamaytirish uchun antibiotiklar hali ham munozarali masala. Ichakdagi gramm-musbat va gramm-manfiy aeroblarni qamrab oluvchi mahalliy antibiotiklardan, afzalroq mahalliy so'rilmaydigan va keng spektrli antibiotiklardan foydalanish variant bo'lishi mumkin. Ba'zi hollarda, amoksitsillin/klavulanat yoki moksifloksatsin kabi tizimli antibiotiklar foydali bo'lishi mumkin. Povidon yod bilan vaginal yuvish simptomlarni engillashtirishi mumkin, ammo bakterial yukni uzoq muddatli kamaytirishni ta'minlamaydi. Dequalinium xlorid ham davolash uchun imkoniyat bo'lishi mumkin.

Aralash yuqumli vaginit

Aralash yuqumli vaginit - bu ko'plab patogenlar keltirib chiqaradigan holat bo'lib, vaginal muhitda sezilarli o'zgarishlarga olib keladi, shu jumladan sut kislotasi bakteriyalarining pasayishi, vaginal pH darajasining oshishi va mahalliy himoya kuchlarining pasayishi. "Aralash" atamasi bu holatni keltirib chiqarishda bir nechta patogenlarning ishtirokini anglatadi. Ayol qinida murakkab mikroekologik muhitda o'zaro ta'sir qiluvchi va birga yashaydigan 50 dan ortiq turli xil mikroorganizmlar

mavjud. Ushbu mikroorganizmlar orasidagi muvozanat buzilganda, aralash yuqumli vaginitga olib kelishi mumkin, bunda o'ziga xos patogenlar individual holatlar va atrof-muhit omillariga qarab o'zgaradi. Bu holat ko'pincha vulva qichishi, yonish og'rig'i va uretraning tirnash xususiyati kabi bezovta qiluvchi alomatlariga olib keladi va dori-darmonlarga chidamliligi va takrorlanish tezligining oshishi bilan murakkablashishi mumkin, ayniqsa samarasiz davolanish, uzoq muddatli kontratseptiv vositalardan foydalanish yoki jinsiy gigiena buzilgan bemorlarda. Aralash yuqumli vaginit ikki yoki undan ortiq turdagi patogenlarning bir vaqtning o'zida infeksiyasi bilan tavsiflangan holat bo'lib, ular orasida Chlamydia, Mycoplasma, anaerob bakteriyalar va aerob bakteriyalar bo'lishi mumkin. Bundan tashqari, bu aralash infeksiya xamirturushni ham o'z ichiga olishi mumkin, bu esa vaziyatning murakkabligiga hissa qo'shadi.

Aralash yuqumli vaginitni davolashning samarali usuli bu klotrimazol va metronidazolning kombinatsiyasi.

Bolalarda

Bolalardagi vulvovaginit "nospesifik" bo'lishi mumkin yoki ma'lum bo'lmagan yuqumli sababsiz tirnash xususiyati yoki patogen organizm tomonidan kelib chiqqan yuqumli bo'lishi mumkin. Nonspesifik vulvovaginit najas bilan ifloslanish, jinsiy zo'ravonlik, surunkali kasalliklar, begona jismlar, nestrogenizatsiyalanmagan epiteliya, kimyoviy tirnash xususiyati beruvchi moddalar, ekzema, seboreya yoki immunitet tanqisligi bilan qo'zg'alishi mumkin. U topikal steroidlar bilan davolanadi; qichima ikkilamchi infeksiyaga olib kelgan hollarda antibiotiklar berilishi mumkin.

Yuqumli vulvovaginitga A guruhi beta-gemolitik streptokokklar (7-20% hollarda), Haemophilus influenzae, Streptococcus pneumoniae, Staphylococcus aureus, Shigella, Yersinia yoki umumiy STI organizmlari (Neisserholameae, Tracholamiae) sabab bo'lishi mumkin. Trichomonas vaginalis, herpes simplex virusi va inson papillomavirusi). Yuqumli vulvovaginitning belgilari va davolash uni keltirib chiqaradigan organizmga qarab o'zgaradi. Reproduktiv tizimning shigella infeksiyalari odatda oshqozon-ichak trakti infeksiyasi bilan birga keladi va shilliq, yiringli oqishni keltirib chiqaradi. Ular trimetoprim-sulfametoksazol bilan davolanadi. Streptokokk infeksiyalari o'ziga xos bo'lmagan vulvovaginitga o'xshash simptomlarni keltirib chiqaradi va amoksitsillin bilan davolanadi. STI bilan bog'liq vulvovaginit jinsiy zo'ravonlik yoki vertikal uzatish natijasida yuzaga kelishi mumkin va kattalardagi infeksiyalar kabi davolanadi va tashxis qilinadi.

Ma'lumotnomalar

1. ^Yuqoriga o'tish:[abc defg](#) "Vaginit".NICHD. 2016 yil.2018-yil 14-oktabrda olindi.
2. ^Yuqoriga o'tish:[abc def](#) "Vaginitga nima sabab bo'ladi?".NICHD. 2016 yil.2018-yil 14-oktabrda olindi.
3. ^Yuqoriga o'tish:[abc defgh](#) "Vaginitning umumiy ko'rinishi".Merck Manuals Professional nashri. 2018 yil may.2018-yil 14-oktabrda olindi.
4. ^Yuqoriga o'tish:[abcd](#) "Vaginit".ACOG. 2017 yil sentyabr.2018-yil 14-oktabrda olindi.
5. ^ Ferri FF (2016). Ferri's Clinical Advisor 2017 E-Kitob: 1 ta kitobda 5 ta kitob . Elsevier sog'liqni saqlash fanlari. p. 1333. ISBN 9780323448383.
6. ^ Beyitler İ, Kavukcu S (2017 yil aprel). "Qizlarda vulvovaginitning klinik ko'rinishi, diagnostikasi va davolash: zamonaviy yondashuv va adabiyotlarni ko'rib chiqish". Jahon pediatriya jurnali . **13** (2): 101- 105. doi : 10.1007/s12519-016-0078-y . PMID 28083751 . S2CID 23511706 .
7. ^ Romano ME (2020 yil sentyabr). "Prepubertal vulvovaginit". Klinik akusherlik va ginekologiya . **63** (3): 479– 485. doi : 10.1097/GRF.0000000000000536 . PMID 32282354 . S2CID 215758924 .
8. ^Yuqoriga o'tish:[ab](#) Paladine HL, Desai UA (2018 yil 1 mart). "Vaginit: tashxis va davolash".Amerikalik oilaviy shifokor.**97**(5):321-329.PMID29671516.
9. ^Yuqoriga o'tish:[abcde](#) "Trixomoniyaz". Geyl: Zamonaviy ayollar muammolari. HealthyWomen, 2010 yil dekabr. Web. 2011 yil 7 aprel.
10. ^ Rose L (20-aprel, 2020-yil). "Tug'ruqdan keyingi vaginal hid - chaqaloqdan keyin ayol hidini davolash".
11. ^Yuqoriga o'tish:[abc](#) "Bakterial vaginoz". Geyl: Zamonaviy ayollar muammolari. HealthyWomen, 2010 yil dekabr. Web. 2011 yil 7 aprel.
12. ^ Kissinger P, Adamski, A (2013 yil sentyabr). "Trichomoniasis va OIVning o'zaro ta'siri: sharh". Jinsiy yo'l bilan yuqadigan infeksiyalar . **89** (6): 426– 33. doi : 10.1136/sextrans-2012-051005 . PMC 3748151 . PMID 23605851 .